

Beslutningsforslag nr. **B 42**

Folketinget 2009-10

Fremsat den 5. november 2009 af Per Clausen (EL), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Benny Engelbrecht (S), Mette Gjerskov (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Ole Sohn (SF), Bente Dahl (RV), Johs. Poulsen (RV) og Margrethe Vestager (RV)

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod bisfenol-A

Folketinget pålægger regeringen at arbejde for, at der i EU indføres et totalt stop for brug og salg af produkter, som indeholder stoffet bisfenol-A, og som kommer i kontakt med fødevarer, og at der indføres særregler i Danmark, der sikrer dette, indtil de skærpede regler er indført i EU.

Folketinget pålægger endvidere regeringen at tage kontakt til de enkelte medlemslande og Europa-

Kommissionen med henblik på at få flest mulige lande til at gennemføre et forbud mod bisfenol-A i produkter, der kommer i kontakt med fødevarer, og med henblik på at få Europa-Kommissionen til at fremsætte forslag om forbud på EU-niveau.

Bemærkninger til forslaget

Bisfenol-A er et organisk stof, som indgår i produktionen af klare plastikker, som er næsten brudsikre og som benyttes i mange forskellige dagligdags produkter som bl.a. vandflasker, beholdere til fødevarer, sutter, sportsudstyr, medicinaludstyr, cd'er og elektronik. Derudover anvendes bisfenol-A i epoxybelægninger i konservesdåser.

Mennesker udsættes hovedsagelig for bisfenol-A gennem kosten. Bisfenol-A kan f.eks. vandre over i fødevarer fra beholdere lavet af polycarbonatplast, såsom plastbeholdere og vandflasker, eller fra epoxybelægningen i konservesdåser.

En ny undersøgelse foretaget af forskere fra Harvard University har vist, at når man f.eks. drikker vand fra beholdere af polycarbonatplast, stiger indholdet af bisfenol-A i urinen med 69 pct. på en uge. Undersøgelsen er offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift *Environmental Health Perspectives*.

Bisfenol-A er optaget på Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer og findes på EU's liste over stoffer, som anses for at have hormonforstyrrende effekter. Ud over sine hormonforstyrrende egenskaber, der menes at give brystkræft, livmoderskader, nedsat indlæringssevne og forringet sædkvalitet, menes bisfenol-A også at påvirke hjernens udvikling og adfærden.

En netop offentliggjort amerikansk undersøgelse har vist en sammenhæng mellem udadvendt og aggressiv adfærd hos piger og deres eksponering for bisfenol-A i fostertilstanden, og ifølge en af de førende danske forskere i ADHD kan den slags adfærd føre til ADHD på et senere tidspunkt.

Der er stor uenighed om, hvor grænsen går for, at indtaget af bisfenol-A gennem kosten er skadeligt. I foråret blev der i Berlin afholdt et internationalt møde arrangeret af den tyske pendant til Miljøstyrelsen. Et af temaerne for mødet var bl.a. bisfenol-A. Konklusionen fra mødet var, at der var uenighed om niveauet af og kilderne til påvirkning af bisfenol-A. anbefalingerne fra konferencen var klart at anvende forsigtighedsprincippet.

EU's fødevareregulator, EFSA (European Food Safety Authority), har i slutningen af juli 2008 revurderet kemikaliet bisfenol-A og fundet, at der ikke er anledning til at ændre det tolerable daglige indtag (TDI) for bisfenol-A. EFSA mener dermed ikke, at der er tilstrækkelig dokumentation for, at stoffet i små mængder er farligt for mennesker. Den danske regerings holdning inden af-

gørelsen i EFSA i slutningen af juli 2008 har været, at reglerne vedrørende bisfenol-A skulle strammes. Dette er ikke sket.

Forslagsstillerne mener ikke, at Danmark skal acceptere en beslutning fra EU om at undergrave sundhedsstandarderne i Danmark og EU. Danmark må tage kampen op både ved at arbejde for en ændring af reglerne på EU-plan og ved at gå foran og vise vejen ved at indføre de mest hensigtsmæssige regler i Danmark, indtil disse regler kan gennemføres på EU-niveau.

I Danmark har Miljøstyrelsen længe været stærkt kritisk over for EU's hidtidige risikovurdering af bisfenol-A. I forlængelse af EFSA's revurdering i slutningen af juli 2008 udtalte Henrik Søren Larsen fra Miljøstyrelsen Kemikalier den 28. juli 2008 til dr.dk: »På sundhedssiden er der en tvivl vedrørende alle hormonforstyrrende stoffer. Vi har ønsket yderligere undersøgelser, men er ikke kommet igennem med det indtil videre.«

Udenlandske erfaringer

I august 2007 erklærede 38 førende bisfenol-A-eksperter i en fælles erklæring, at bisfenol-A er et farligt stof, og at mennesker udsættes for større mængder af bisfenol-A end de mængder, der i dyreforsøg har vist sig at være skadelige. Det nuværende gennemsnitlige niveau i mennesker er 1-2 nanogram pr. milliliter. Der er altså tale om yderst små koncentrationer, før faren for negative konsekvenser er til stede.

Samtidig er bisfenol-A uden for kontrol i forhold til spredning og oplagring i levende organismer og mennesker. Det amerikanske Centers for Disease Control and Prevention fastslog i 2005, at kemikaliet er uden for kontrol og har spredt sig til mennesker. Centeret fandt stoffet i 95 pct. af forsøgspersonerne i en test.

Desuden skal man også være opmærksom på de såkaldte kombinationseffekter, der betyder, at stoffer med 0-virkning under en bestemt grænseværdi godt kan have en effekt sammen med andre stoffer, herunder andre stoffer med 0-virkning. Populært sagt er $0 + 0 + 0 = 7$. Pointen er, at selv om EFSA mener, at stoffet er sikkert, så udsættes mennesker også for andre hormonstoffer fra andre kilder. Derfor er det fornuftigt at fjerne bisfenol-A fra produkter, der kommer i kontakt med fødevarer. Kombinationseffekterne betyder, at de mængder, som EFSA finder er uskadelige for mennesker, sagtens kan være yderst skadelige i kombination med andre stoffer.

*Skriftlig fremsættelse***Per Clausen (EL):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod bisfenol-A.

(Beslutningsforslag nr. B 42).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.